

Thisted Knudsen: Fra mit Partis Side erkender vi, at den ekstraordinære Situation, hvori vort Land i Øjeblikket befinder sig, nødvendiggør, at Landets Forsyning med livsvigtige Varer sikres paa bedst mulig Maade. Da Forslaget i sin nuværende Skikkelse, som den højtærede Handelsminister fremhævede, indeholder betryggende retlig Garanti for, at de Borgere, der ifølge Lovforslagets Indhold tilpligtes at afstaa Varer, kan opnaa fuldstændig Erstatning, dog saaledes, som det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Ch. Petersen) fremhævede, og som det fremgaar af Folketingets Udvalgsbetænkning, at der ikke ved Fastsættelsen af Erstatning for overtagne Varer tages Hensyn til urimelig Konjunkturgevinst, men at der tages rimeligt Hensyn til Forbrugernes Interesser og til, hvad Produktionsvilkaarene og anstændig Forretningsmoral maatte forudsætte, og da endvidere Lovens Varighed er blevet tidsbegrænset til 31. Marts 1940, kan jeg paa mit Partis Vegne anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Lange: Det er en meget vidtgaaende Bemyndigelse, der gennem det foreliggende Lovforslag gives den højtærede Handelsminister, nemlig at overtage Varer, beroende saavel her i Landet som i Udlandet. I Forbindelse med dette „Varer her i Landet og i Udlandet“ vil jeg gerne gøre den Bemærkning, at jeg synes ikke, det er nogen helt klar sproglig Affattelse, første Stykke af § 1 har faaet. Man kunde næsten læse det paa den Maade, at det var muligt for os at vedtage, at Ministeren kunde overtage Varer, der beror i Udlandet og ejes af Udlændinge; det er jo ikke Meningen.

Naar mit Parti vil medvirke til Gennemførelsen af en saadan Lovgivning, er det ud fra den Betragtning, at de nuværende ekstraordinære Forhold nødvendiggør ekstraordinære Foranstaltninger; man maa erkende, at det er nødvendigt at gaa med til Ting, der under normale Forhold vilde stride mod de Principper, vi anser for at være de rigtige. Vi medvirker imidlertid til Gennemførelsen af disse vidtgaaende Bemyndigelser ud fra den Forudsætning, at Bestemmelserne bliver forsigtigt og yderst hensynsfuldt administreret over for de erhvervsdrivende, i hvis Forhold man griber ind, og at man ikke anvender dem til at fremme Formaal, som intet har med den foreliggende Situation at gøre.

Jeg ved ikke, om man ved denne Lov eller ved Loven af 2. September om eks-

traordinære Foranstaltninger vil gribe ind over for private Personers Hamstring. Jeg vilde ikke have noget imod, at man f. Eks. fik gennemført Tilbagelevering af Benzinholdninger, bl. a. af Hensyn til den betydelige Brandfare, de rummer; ellers tror jeg, at man i nogen Grad overvurderer denne Hamstrings Betydning, selv om jeg synes, det er paa sin Plads at advare imod og hindre yderligere Hamstring.

Jeg gaar ud fra, at de „nødvendige Varer“, der omtales i denne Lov, ikke omfatter Landbrugets Produktion, f. Eks. Korn, men at Foranstaltninger vedrørende denne Produktion ordnes ved særlig Lov, ligesom det efter min Mening vilde være naturligt, at saadan Lovgivning gennemføres af Landbrugsministeren og administreres af ham; naar man erindrer Forholdene under den forrige Verdenskrig, vil sikkert baade den højtærede Handelsminister og den højtærede Landbrugsminister ogsaa være bedst tjent med dette.

For øvrigt kan man vel sige, at der under Verdenskrigen 1914—18 ikke i Almindelighed af Staten overtoges Varelagre, i hvert Fald ikke i nogen større Udstrækning, og man maa nu som den Gang erkende, at det som Hovedregel vil være bedst, at Omsætningen formidles af dem, der under normale Forhold besørger denne, ikke alene for de næringsdrivendes Skyld, men i endnu højere Grad for Samfundets Skyld, fordi det vil blive gjort bedst paa den Maade.

Der paahviler afgjort Regeringen et særligt Ansvar for Landets nuværende, jeg tror jeg har Lov til at sige, for smaa Beholdninger af Varer, fordi man gennem Valutacentralen har begrænset Tilførslen af Varer, som man kan komme til at savne, og det havde afgjort været rigtigere, om en Række af de nødvendige Varer paa et tidligere Tidspunkt var overført til Friliste, hvilket Erhvervsorganisationerne ogsaa indtrængende opfordrede Ministeren til i Marts Maaned.

Hvis det er Meningen, at man vil benytte denne Lov til at føre Varer fra en erhvervsdrivende, der er vel forsynet, til andre, som er mindre godt forsynet, kan det maaske for en overfladisk Betragtning synes rimeligt og retfærdigt, men hvilke Konsekvenser vil det medføre? Naar Handelsministeren gennem Valutakontorets Bekendtgørelse af 4. April opfordrede handlende og industridrivende til at forøge deres Lagre af en Række nødvendige Varer, derunder Raavarer, kan man saa fratage den Importør, som har rettet sig efter Ministe-